

BUITENLAND.

De heer A. Loterijman, tandarts te Lausanne schrijft ons:

Zoudt U misschien onderstaand in het „Tijdschrift” willen doen opnemen. Het is een beschouwing van een circulaire welke door het departement van binnenlandsche zaken voor het canton Neuchâtel in Zwitserland aan alle artsen en tandartsen van dat canton gezonden werd naar aanleiding van het feit dat zich aldaar twee ongevallen voorgedaan hebben in eenige praktijken van tandtechnikers. Let wel, het departement richt zich niet tot de tandtechnikers maar tot artsen en tandartsen. Bij nader onderzoek is mij n.l. gebleken dat aan de reeds lang zelfstandig gevestigde tandtechnikers in het canton Neuchâtel het verrichten van kleine behandelingen, als het verwijderen van tandresten vóór het plaatsen van een prothese, en het leggen van eenvoudige vullingen zonder wortelkanaalbehandeling, toegestaan is.

Het eerste ongeval betreft een persoon die gestorven is eenige dagen nadat er verscheidene tandextracties bij hem waren verricht. De lijkschouwing toonde in de longen de aanwezigheid aan van een tandwortel die een longabces had veroorzaakt. De extracties hadden onder narcose plaats gehad en de opérateur had het ongeval niet bemerkt.

Het tweede geval, overdraging van syphilis op een persoon tijdens tandextracties, is veel ernstiger, gezien uit het oogpunt van verantwoordelijkheid van den operateur.

De beide ongevallen zijn door deskundigen aan een grondig onderzoek onderworpen en in de bedoelde circulaire wordt nu practische raad gegeven hoe zij te vermijden zijn.

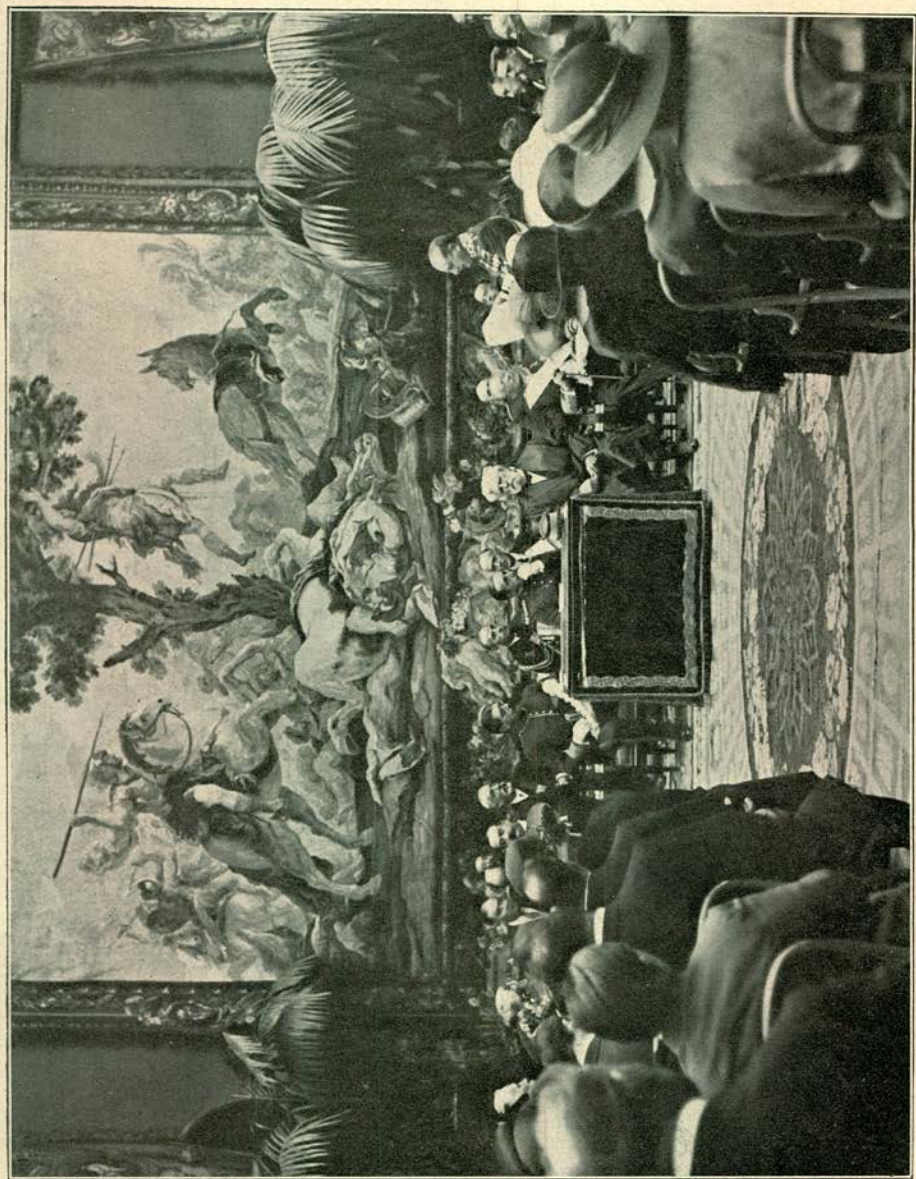
Daar in dezen raad, tenminste voor ons, Hollandsche tandartsen, geen nieuws medegedeeld wordt (voor het eerste geval: slechts in uiterste noodzakelijkheid extractie onder narcose

waardoor de slikreflex uitgeschakeld wordt, en het ondersteunen van den processus alveolaris van den te extraheeren tand; voor het andere geval: de sterilisatie der instrumenten) laat ik dus de nauwkeurige vertaling daarvan achterwege.

De bedoeling van deze beschouwing is slechts U te laten zien de meer dan belachelijke wijze waarop een Zwitsersch canton meent het kwaad, gesticht door het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunde door tandtechnikers, te kunnen bezweren met het richten van een vertoog tot de zich niets kwaads bewust zijnde artsen en tandartsen.

Is dit erger dan in Holland waar ter bestrijding van hetzelfde kwaad zoo eens of tweemaal per jaar een tandtechniker of kwakzalver tot storting van eenige guldens in 's Rijks schatkist veroordeeld wordt?

Z. M. DE KONING
BROPHY

AQUILAR

v. HASSELT

FEDERATION DENTAIRE INTERNATIONALE

*Aan het Hoofdbestuur der Ned. Mij. tot bevordering
der Tandheelkunde.*

*Aan het Bestuur van het Nederl. Tandheelkundig
Genootschap.*

*Aan het Bestuur van de Vereeniging van Nederland-
sche Tandartsen.*

Geachte Collega's,

Hierbij heb ik het voorrecht U een kort verslag uit te brengen van de vergadering der Fédération Dentaire International welke dit jaar van 4 tot en met 7 Sept. te Madrid is gehouden. Daar de volledige, officieele handelingen later zullen verschijnen meen ik thans wel te kunnen volstaan met de mededeeling van eenige algemeene indrukken en van de voornaamste besluiten welke er genomen zijn.

Reeds Zondag den 3den September waren bijna alle deelnemers te Madrid aanwezig en had men dus, hetzij in het hôtel hetzij op het door ons gezamenlijk bezochte stierengevecht, hetzij in de gastvrije woning van den Secretaris der F. D. I. Dr. Aguilar, volop gelegenheid elkander te spreken, oude kennismakingen en vriendschapsbanden te hernieuwen en nieuwe aan te knooien.

In 't geheel bleken er $\pm$ 25 buitenlanders, tezamen vertegenwoordigende 17 landen, aanwezig te zijn. Van de Hollandsche leden was er, behalve ondergeteekende, alleen collega Nord. De verre reis en ook ongetwijfeld de wetenschap dat Spanje nu niet precies tot de goedkoope landen behoort, had blijkbaar andere belangstellende leden weerhouden ons te vergezellen. Vooral de afwezigheid van collega M. de Boer, wiens ijverige bemoeiingen verleden jaar zooveel hadden bijgedragen de F. D. I. weer nieuw leven in te blazen, werd ook door de buitenlandse collega's zeer betreurd. Van de Amerikaansche collega's waren er slechts de voorzitter Prof. Truman Brophy en Dr. Wiedder uit Chicago. Wel hadden er nog verscheidene, waaronder Kirk, Black, Turner e.a. het vaste voornemen gehad naar Madrid te gaan, doch voornamelijk tengevolge van het feit, dat de data der vergaderingen op het laatste moment eene week werden uitgesteld, waardoor het hun onmogelijk was bijtijds

voor hunne werkzaamheden in Amerika terug te zijn, moesten zij ervan afzien.

Dat ook de afwezigheid van Dr. Ch. Godon, de vader der F. D. I., zeer werd betreurd spreekt van zelf, temeer waar zijne vrij ernstige ongesteldheid hiervan de oorzaak was.

De Engelsche delegatie, waaronder de leden van de oude garde, Mummery en Guy, was in haar geheel aanwezig, hetgeen ons zeer verheugde, daar zij zich verleden jaar van de bijeenkomst in den Haag afzijdig had gehouden.

De bekende figuur van Prof. Jessen mochten wij ook ontmoeten, doch van de Oostenrijkers had, helaas, maar zeer begrijpelijk, niemand kunnen komen.

Maandag had de officieele en zeer plechtige openingszitting plaats onder presidium van Z. M. den Koning van Spanje.

Deze kwam vergezeld door de Ministers van Buitenlandsche Zaken en van Onderwijs, den Burgemeester van Madrid en vele andere hooge autoriteiten en voorafgegaan door een militair eere-escorte, zoodat wij, Hollandsche tandartsen, die in ons land waarlijk niet verwend worden met appreciatie of eerbewijzen van hooger hand, wel even geïmponeerd waren.

Direct na de opening kreeg Dr. Aguilar, de Secretaris, het woord om verslag te doen van de doeleinden en werkzaamheden der F. D. I. Daarna spraken de vertegenwoordigers der vreemde naties en ondergeteekende mocht namens de Hollandsche tandartsen uiting geven aan de vreugde, dat de oude F. D. I. hare zegenrijke taak weer had hervat en tevens eenige beminnelijke woorden aan het adres van Z. M. door zijne rede heenvlechten.

Nadat de Minister van Onderwijs en de Burgemeester van Madrid hadden gesproken in zeer gloedvolle maar voor ons helaas onverstanebare Spaansche zinnen, nam Koning Alfons het woord en las een, volgens de Spaansche collega's zeer belangrijke rede voor, waaruit bleek hoe voortreffelijk hij op de hoogte was van de doeleinden, de idealen, die wij nastreven en hoezeer hij de beteekenis en de belangrijkheid daarvan inzag. Een aardig moment was het toen hij een oogenblik het papier neerlegde en improviseerende en met nadrukkelijke gesticulaties betoogde hoe onze internationale, opbouwende arbeid een voorbeeld behoorde te zijn voor de diplomatie.

Na afloop werden wij aan Z. M. voorgesteld en toen hij onder tromgeroffel, muziek, vaandelgezwaai en verder ceremonieel vertrokken was, werd direct en thans onder voorzitterschap van Prof. Brophy, de vergadering van de Executive Council der F. D. I. voortgezet.

'n Enkel woordje over de vergaderingen in 't algemeen.

Voor iemand die nooit anders dan onze eigen vergaderingen in ons land heeft bijgewoond moet de werkwijze wel zeer vreemd aandoen. Hier geen lange betoogen, geen debaters-handigheden, geen uitvoerige toelichtingen, maar slechts zoo kort mogelijk geformuleerde voorstellen, heel even toegelicht en direct in stemming gebracht of naar eene commissie verwezen. Met het oog op de vele stof die er te verwerken is en vooral ook door het feit, dat niet alle leden dezelfde taal evengoed machtig zijn, is dit wel niet anders mogelijk. De meest gebruikte taal was het Engelsch, doch 't spreekt vanzelf, dat van tijd tot tijd vertaling in 't Fransch, Duitsch, Spaansch of Italiaansch noodig bleek, hetgeen echter door de verschillende leden vrij vlot geschiedde.

Een groot deel van de eerste zitting was gewijd aan de bespreking van de financieele aangelegenheden der F. D. I. Trouwens zooals te begrijpen is droeg de geheele bijeenkomst vooral het stempel van de noodzakelijkheid de Fédération weer opnieuw op pooten te zetten en te organiseeren.

Wat de contributies betreft werd het volgende besloten.

Die van 1914—1921 zullen niet worden geïnd, denog onbetaalde van vóór 1914 zullen zoo mogelijk worden geïncasseerd door het National Committee van elk land.

In 't vervolg zal de contributie bedragen 50 goud-francs voor leden van de Executive Council en 25 goud-francs voor de andere leden, met dien verstande, dat in die landen waar de geldkoers tot minder dan $\frac{1}{3}$ van de vroegere waarde is teruggedaan de leden slechts $\frac{1}{3}$ van deze sommen zullen hebben te betalen.

De volgende dag was in hoofdzaak bestemd voor Commissie-vergaderingen. Ik woonde o.a. de zitting der Hygiëne-Commissie bij onder het presidium van Prof. Jessen en werd hiervan tot 2den Secretaris benoemd.

De laatste vergadering-dag was een zeer vermoeiende. De verschillende commissie-rapporten werden uitgebracht, de commissies in de nieuwe samenstelling (ongeveer als reeds in den Haag was opgemaakt) officieel benoemd, verschillende resoluties besproken en mededeelingen van allerlei aard gedaan.

De voornaamste resoluties welke aangenomen werden zijn de volgende:

De F. D. I. is van meening, dat de tandheelkundige studie moet leiden tot een universitair graad, die van dezelfde academische waarde is als die welke toegekend worden in de andere faculteiten.

De titel van Doctor in de tandheelkunde bestaat reeds in de Argentijnsche Republiek, in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, in Duitschland, in Zwitserland, in Cuba en in Japan.

In Engeland kent men de titels Bachelor en Master of Dental Surgery.

Het volgend jaar zal een rapport worden uitgebracht betreffende de tandheelkundige opleiding in verschillende landen, de veranderingen die sinds 1909 zijn aangebracht en de wenschen voor de toekomst. (Rapporteurs zijn: Guy, Aguilar, Turner en Black).

De F. D. I. zal trachten door middel van de National Committees de bevoegde autoriteiten in ieder land te bewegen een geschriftje op de scholen te doen invoeren, in den geest van datgene wat door Dr. Jessen is gepubliceerd onder den titel: Was muss eine Mutter von den Zähnen ihres Kindes wissen? Was muss ein jeder von seinen eigenen Zähnen wissen?

De Miller-prijs (gouden medaille, welke om de twee jaren wordt toegekend aan die persoon (of personen), welke volgens de meening der Jury, aan de tandheelkunde de grootste diensten heeft bewezen) werd met algemeene stemmen toegekend aan Dr. J. Howard Mummery (London). Het volgend jaar zal deze worden uitgereikt.

Het eerstvolgend Internationaal Tandheelkundig Congres zal in 1926 in Philadelphia worden gehouden, de volgende bijeenkomst der F. D. I. in Augustus 1923 te Parijs. Ingekomen was o.a. een brief van de Russische Collega's, waarin gevraagd werd om hulp in den vorm van instrumenten enz. Dr. Aguilar zal naar Odessa gaan om te zien wat er gedaan kan worden en zal de National Committees hiervan nader bericht zenden.

Last not least verheugt het mij U te kunnen mededeelen, dat collega Ch. F. L. Nord met algemeene stemmen werd benoemd tot 2den Secretaris der F. D. I. Eene even eervolle als welverdiende onderscheiding, waarmee ik niet alleen hemzelf en de F. D. I. gelukwensch, doch ook de Hollandsche collega's. In het zoo belangrijke internationale lichaam dat de F. D. I. nu eenmaal is en in de toekomst ongetwijfeld nog meer zal worden, heeft ons land thans in de Uitvoerende Raad (the Executive Council) twee officieele vertegenwoordigers en waar Nord's nieuwe functie vanzelf meebrengt een voortdurend in contact blijven met de leidende menschen in het bestuur en in de verschillende commissies ligt het voor de hand, dat, wat de internationale tandheelkundige aangelegenheden betreft, ons land in eene zeer gunstige positie verkeert.

Ten slotte nog een enkel woord over de ontvangst die ons van de zijde der Spaansche gastheeren is ten deel gevallen.

Deze was in één woord schitterend. De Spaansche collega's hadden een nationaal tandheelkundig congres georganiseerd en

voor zoover wij in de gelegenheid waren de bijeenkomsten, de demonstraties en operaties te volgen was de indruk allergunstigst. Een flink tandheelkundig instituut, modern, ruim en hygienisch ingericht, groote belangstelling zoowel voor wetenschappelijke als voor sociale tandheelkundige vraagstukken, eene prettige verhouding tusschen docenten en leerlingen en ook tusschen de collega's onderling.

Een groot avondfeest werd ons aangeboden ten huize, of liever moet ik zeggen ten paleize van collega Aguilar. Een tweehonderdtal gasten waren daar aanwezig en konden hun hart ophalen aan de meest uitgebreide internationale conversatie in eene omgeving waar kostbaarheid en prachtige zin wedijverden met goeden smaak en gevoel voor kunst en waar een geest van joviale, gulle gastvrijheid heerschte, die maakte, dat iedereen zich er onmiddellijk thuis moest voelen. Wij genoten er van typische Spaansche muziek, zang en dans en hadden er toch ook gelegenheid genoeg voor die meer vertrouwelijke gesprekken met buitenlandsche collega's die buiten de officieele vergaderingen de bijeenkomsten der F. D. I. zoo aangenaam en nuttig doen zijn.

Een lunch werd ons aangeboden door de Spaansche collega's benevens het officieele sluitingsbanket, terwijl de laatste dag gebruikt werd voor een bezoek aan de zeldzaam-mooie Moorsch-Spaansche stad Toledo, gelegen op $\pm$ 2 uur sporens van Madrid en waarheen we per extra-trein, geheel samengesteld uit restauratie-wagens, werden vervoerd.

Het was een hoogst nuttige en interessante tijd die wij in Madrid hebben doorgebracht maar ook hoogst vermoeiend en we hebben met het grootste respect den 74-jarigen voorzitter Dr. Brophy gadeslagen, die nergens ontbrak, die de vergaderingen presideerde, die 's morgens 't eerste bij de hand was en zelfs nog tijd vond voor het verrichten van zijn bekende cleft-palate operatie op een der zittingen van het Spaansche congres.

Ook collega Aguilar, de Secretaris der F. D. I., en de ziel en organisator van alles wat er gebeurde, de man die voor honderd dingen had te zorgen en altijd vief en opgewekt en geestdriftig en charmant bleef, was bewonderenswaardig.

Het souvenir, dat de leden der F. D. I. bij hun vertrek hem en zijne echtgenoot, die hem zoo trouw terzijde had gestaan, aanboden, was dan ook een zwak symbol van de hooge waardeering, welke zij voor hem gevoelden.

Mogen de Voorzitter en Secretaris nog lang voor de F. D. I. behouden blijven.

Den Haag, September 1922.

VAN HASSELT.

EUROPEAN ORTHODONTIA SOCIETY

Op Woensdag en Donderdag 26 en 27 Juli l.l. werd te Londen de achtste vergadering gehouden van de European Orthodontia Society. De voorzitter, de heer G. Lind, heeft deze vergadering zeer goed voorbereid en op aangename wijze de leiding volbracht, tot groote voldoening der aanwezigen.

Ik kan nu niet bepaald een interessant verslag van het wetenschappelijk werk der bijeenkomst geven, hoewel ik zelf veel belangrijks gezien en gehoord heb. De lezer, die geregeld vergaderingen bezoekt, zal die ervaring ook wel eens opgedaan hebben. Daarom verdient het toch wel aanbeveling, na publicatie, de voordrachten met discussies onverkort te lezen.

Het belangrijkste werk was dat van Dr. Stanton uit New-York, die theoretisch en praktisch zijn systeem verklaarde om naar modellen een graphische afbeelding te maken van het gebit. Wanneer een vergroot schema vervaardigd is op een groot vel teekpapier, verdeeld in gelijke vierkanten, dan wordt met een geleede meter van celluloid, waarvan elk lid de vergrootte breedte van elken tand is, de gewenschte boogvorm op hetzelfde papier ingeteekend. Men moet dan de naar elke richting geringst mogelijke verschuiving vaststellen en verkrijgt aldus voor elken tand het juiste aantal graden van verplaatsing.

De graphische voorstelling van onder- en bovengebitt worden over elkaar geteekend in de juiste verhouding, waardoor dus ook de occlusie in beeld gebracht wordt.

Het is ook mogelijk een graphische voorstelling te maken van de overbeet.

Voor de diagnostiek en therapie van onregelmatigen stand der tanden is deze methode, volgens Dr. Stanton, het ideaal. Trots al mijn pogingen ben ik niet op de hoogte gekomen van den geheelen gang van het systeem. Dr. Stanton was vaag in zijn antwoorden. Hij zeide b.v.: het gebit wordt door middel van mijn toestel, waarop het model geplaatst wordt en wat in de drie dimensies beweegbaar is, eenvoudig mathematisch tot in onderdeelen van millimeters op papier gebracht en van al de verkregen

punten bereken ik het eene ware centrale punt. Verschillende collegae, die aan een tafel de geheele zaak goed konden overzien, zijn, evenals ik, na een uur praten en vragen en kijken met een schouderophalen opgestaan. Men krijgt onwillekeurig den indruk dat Dr. Stanton de nieuwsgierigheid prikkelt, en de truc eigenlijk achterhoudt, totdat men besluit zijn toestel aan te schaffen, wat voor de kleinigheid van f 2500.— te koop is. Het lijkt mij echter zóó ingewikkeld, dat men er ook nog wel een cursus bij moet volgen, welke eveneens voor vier weken f 2500.— kost.

Wat er vertoond werd was mooi, interessant en duidelijk, maar hoe men aan dat mooie moet komen bleef onbegrijpelijk.

Voorloopig zal er echter, om de financiëele zijde, wel geen toekomst zijn voor dit systeem.

Dr. Dreyfus uit Lausanne, wiens werk ik al besprak in een verslag van de Belgische Vergadering in November 1921, vertoonde hier opnieuw zijn toestel voor diagnostiek. Dit is gebaseerd op de studies van van Loon en evenals dat van Simon eigenlijk onpractisch.

Het is te zwaar en te moeilijk te plaatsen om in eens de orbitaalpunten, de Frankforter horizontale en twee verticale lijnen te verkrijgen. Dat moet onnauwkeurig worden.

Dr. Kadner uit Hamburg wil de diagnostiek en therapie der onregelmatigheden van stand vergemakkelijken, door het bestudeeren van een groot aantal modellen van geheele families. Voor elk geval wat men onder behandeling neemt, moet men ook trachten een serie modellen te verkrijgen van ouders, broeders, zusters, zoo mogelijk ook van grootouders en broeders en zusters der ouders. Ook eventueel uit portretten zou men aanwijzingen kunnen halen voor aetiologie, diagnostiek en therapie.

Hoewel er iets goeds zit in het idee, heeft Dr. Kadner mij door zijn voordracht nog niet overtuigd, dat in deze richting de oplossing te vinden is.

Zowel Stanton, als Dreyfus en Kadner hebben geen stap vooruit gezet om een accurate en algemeen bruikbare methode voor de diagnostiek van den onregelmatigen stand der tanden te verkrijgen.

Dr. Fisher uit New-York bepleitte de voordeelen van de „lingual arch” voor het reguleeren, hoewel slechts bruikbaar in het kleinste deel der voorkomende gevallen.

Dr. Hipwell uit Parijs vertoonde een paar gevallen van regulatie van „impacted teeth”.

Dr. Dreyfus uit Lausanne besprak het mooie van de natuurlijke borstvoeding, tegenover het onnatuurlijke en slechte systeem der kunstmatige voeding. Hij vertoont een zeer goed vervaardigde speen om op een flesch te plaatsen, welke zooveel mogelijk overeenkomst heeft met den borst-tepel en het kind prikkelt tot dezelfde houding en bewegingen als aan den tepel.

Dit instrument is nuttig en zóó goed vervaardigd, dat het zijn weg wel in den handel zal vinden.

Dr. Hawley uit Washington gaf een lezing met een groot aantal platen en modellen over de retentie. Hij spreekt zich uit voor een fijn vervaardigd en goed sluitend uitneembaar retentie-apparaat. Zeer dunne, kleine en fijn afgewerkte caoutchouc of gouden platen, hier en daar met versterking, en bevestigd met allerlei bijzondere klemmen, welke het apparaat zeer goed vasthouden en toch de occlusie niet verstoren. De tanden, waarom de klemmen sluiten, moeten meestal van banden voorzien worden.

De hoofd-reden, waarom Hawley niet meer vasthoudt aan de retentie-apparaten met gecementeerde banden, onderling verbonden door draden, is, dat van de vier banden, welke daarvoor meestal noodig zijn, er haast altijd één los gaat zitten. De patiënt komt slechts nu en dan voor inspectie, heeft zelfs het loszitten van één band niet bemerkt of verzuimd daarvoor te komen. Resultaat: caries onder den band. Men kan één band goed sluitend om een tand bevestigen met cement en die zal niet loskomen, maar zoodra men twee banden onderling verbinden wil, komt de moeilijkheid.

Daar zit iets heel goeds in, maar de uitneembare retentie moet dan ook zóó fijn en ingenieus gemaakt worden als Hawley wil.

En men denke er ook aan of de patiënt wel geschikt is om met een uitneembaar apparaat resultaat te krijgen.

Dr. d'Alise uit Napels schijnt mij een zeer ontwikkeld en be-gaafd man. Maar dit kon ik alleen uit particulier onderhoud op-merken.

Zijn voordracht over het verband: Syphilis, tuberculose et malocclusion, in het Engelsch afgestoken, was absoluut onver-staanbaar. Alleen kan ik verklaren dat zijn betoog leidde tot de conclusie, dat de genoemde ziekten geen directe oorzaak van malocclusie zijn.

Het verdient aanbeveling deze voordracht te lezen.

Dr. Lind deed nog een mededeeling over de practische uitwer-king der mineralisatie en remineralisatie, waarvan wel niemand meer het groote nut zal ontkennen, als hij in de richting proeven heeft genomen. Met klem moet men iedereen dringend raden in deze richting ernstig te werken, daar ook op grond van theo-retische studies door Prof. Römer verklaard is, dat er toekomst in zit.

De demonstraties zal ik maar stilzwijgend voorbijgaan. Be-langrijk waren zij allen voor den toeschouwer, doch onmogelijk te beschrijven.

Op voorstel van Dr. Chiavaro is de naam van de vereeniging veranderd. Orthodontia is onjuist van het Grieksch afgeleid, moet zijn Orthodontology. Dientengevolge moet de naam nu luiden: „*European orthodontological Society*”.

Van de Hollandsche collegae waren de voorzitter Lind, Bölger en ondergeteekende aanwezig.

P. J. J. COEBERGH.